

4. Til de anførte Grunde maa man føje en Henvisning til, at der ikke andetsteds fra haves Erfaringer for Gennemførelsen af en samtidig kolonivis Udvandring af mange Tusinde Mennesker, og at der fra sagkyndig Side opfordres til stor Forsigtighed med Hensyn til Etablering af kolonivis Udvandring. Udvalget er dog paa det rene med, at Vanskelighederne maaske nok kan overvindes ved en omhyggelig Organisation og en vel funderet Økonomi, men anser det for rigtigt at fremhæve, at de fremførte Vanskeligheder, der har vist sig ved Foretagender af mindre Omfang, naturligvis vil blive forholdsvis større ved et storstilet Foretagende. Sammenbruddet af et stort Foretagende vilde meget vel kunne tænkes at faa katastrofale Følger.

III.

Men selv om Udvalget ikke mener at kunne tilraade, at der søges gennemført en samtidig kolonivis Udvandring af et saadant Omfang, at det vilde kunne betyde en væsentlig Lettelse af den forhaandenværende Arbejdsløshed, vil man paa ingen Maade afvise kolonivis Udvandring i mindre Stil.

Udvalget anser tværtimod den kolonivise Udvandring for at være den Form for Udvandring, der i disse Tider har de største Muligheder, og man er af den Anskuelse, at adskillige af de Fordele, som kunde opnaas ved en Udvandring i stor Stil, ogsaa vil kunne opnaas ved kolonivis Udvandring i mindre Omfang.

En velforberedt, organiseret kolonivis Udvandring i mindre Stil vil, som Erfaringen viser, kunne have Udsigt til at lykkes. Og da det maa anses for i høj Grad ønskeligt, at der gøres noget for at imødekomme den normale Trang til Udvandring, som nu for dem, der staar alene, saa vanskeligt kan finde Udløsning, maa Udvalget anbefale, at Mulighederne for kolonivis Udvandring søges udnyttet fra dansk Side, saaledes at en planmæssig Udvandring kan komme i Stand.

En saadan bør imidlertid hvile paa *Regeringsaftaler* og forudgaaende Under søgelse med Hensyn til Klima, Jord, Afgrøde, Markeds- og Transportmuligheder, finansielle Forhold og Administration. Foretagendet maa i det hele være *organiseret* efter en forud fastlagt detailleret Plan, og den praktiske Udførelse bør ske gennem et eller flere godkendte private Selskaber. Indenfor Udvalget er der delte Meninger med Hensyn til, hvorvidt og i bekræftende Fald i hvilket Omfang Staten bør deltage i Finansieringen af saadanne Foretagender.

Udvalget er af den Opfattelse, at der mellem Danmark og flere sydamerikanske Stater ved Regeringsforhandlinger paa Basis af gensidig Imødekommenhed vilde kunne træffes maaske endog vidtrækkende gavnlige Aftaler om saadan dansk *Udvandring*. De eventuelle Forhandlinger bør som et meget vigtigt Led omfatte Spørgsmaalet om *Vareudveksling* mellem Landene til Gavn ogsaa for dansk Industri og Skibsfart og danske Havne.

Hvis Regeringen maatte beslutte sig til at søge tilvejebragt saadanne kombinerede Udvandrings- og Handelsaftaler, skal man anbefale, at Regeringen lader Danmarks officielle Repræsentanter indlede Forhandlinger med vedkommende Regeringer, og at der til Bistand ved disse Forhandlinger herfra udsendes en lille repræsentativ Delegation, bestaaende af saadanne Personligheder, som har særlig Indsigt i de Spørgsmaal, der vil komme til Behandling.

IV.

Udvalget maa henstille, at man i sine Overvejelser af Planer om dansk Kolonisation i eller udenfor Europa tager fornødent Hensyn til den Konkurrence, som det paagældende Land gennem Udvandrerne eventuelt vilde blive i Stand til at paaføre dansk Landbrug paa dets i Forvejen truede Markeder.

V.

Udvalget henstiller til Overvejelse, at det Forslag om Oprettelse af en *raadgivende Udvandringsinstitution*, som fremsattes af Indenrigsministeriets Udvandringsudvalg i 1927, nu søges gennemført, idet man mener, at der nu mere end tidligere er Trang til et saadant officielt Organ.